

Beelden onderweg langs de 85 kilometer lange Voie Verte Trans Ardennes. De route loopt van de Frans-Belgische grensplaats Givet tot aan Charleville-Mézières. Het voormalige jaagpad is over vrijwel de hele route autovrij. Foto's Bart Koetsenruijter

Door de grillige loop van de rivier is het panorama telkens, na een bocht, weer anders

gebouwd, op de vlucht voor Karel de Grote, wiens toorn ze hadden gewekt toen een van hen tijdens een ruzie Karels zoon Lodewijk dood sloeg. Tegenover de rotsformatie kijkt nu een groot beeld van de vier neer op de eenzame fietser.

Eenzaam, want vroeg in het seizoen is het hier uitgestorven. De lente staat op springen, maar de kou houdt de bomen nog kaal. Een enkele roofvogel en voorzichtige sneeuwkllokjes vormen een aanwijzing dat je hier normaal gesproken te midden van overdadig groen fietst, dat de autoweg aan de overkant van de rivier aan zicht en gehoor onttrekt.

Het aangename van zo'n fietsroute over een jaagpad is dat je eigenlijk alles om je heen beziet vanuit het perspectief van de schipper en niet dat van de automobilist. Het fietspad onttrekt slim de

nog altijd aanwezige lelijkheid aan het oog. De achterkanten van de wat troosteloze huizen die uitkijken op de provinciale weg zijn beslist vriendelijker dan de voorkanten, waar je normaal gesproken in je auto langs raast.

Maar meestal zie je op de fiets toch alleen bos om je heen, links en rechts, voor en achter. En door de grillige loop van de rivier is het panorama telkens, na een bocht, weer anders.

Zo nu en dan verlaat de route het jaagpad. Direct al in het begin gebeurt dat om een kernenergiecentrale te omzeilen die zich in een bocht van de rivier genesteld heeft. Alle andere keren is het om een dorp te doorkruisen met vertrouwde Ardense namen als Ham-sur-Meuse, Fumay, Nouzonville. De bevolking kijkt je vriendelijk maar verbaasd aan; ze snappen niet dat je moeite hebt gedaan naar hier te komen, maar zijn blij met elke vreemdeling, nu bekenden schaarser worden.

Vele huizen staan te koop – vermoedelijk voor een spotprijs en in elk geval geschikt voor doe-het-zelvers op zoek naar een uitdaging – maar evenzo zie je dat de streek zich opricht. Horeca wordt opgeknapt en opnieuw uitgebaat, oude huizen zijn gesloopt om plaats te maken voor nieuwe, en voorzieningen voor toeristen verrijzen.

Maar alles kleinschalig en zonder de oude charme teniet te doen. Te hopen valt dat de uitverkiezing daar geen verandering in brengt.

ERNAARTOE

Lang onderweg met trein

Het Voie-Verte Trans-Ardennes is te fietsen vanaf Charleville-Mézières of vanaf Givet. Beide plaatsen zijn met de trein lastig te bereiken. Naar Charleville reis je via Brussel en Lille en ben je twee keer zo lang onderweg als met de auto. Wel is de stad inmiddels een TGV-station, maar dat is alleen voor Franse treinreizigers prettig, want wie vanuit Nederland met die trein naar Charleville wil, moet via Parijs. Met de auto ben je vanaf Amsterdam in een dikke vier uur in Givet. Het maakt de fietsroute bij uitstek geschikt voor een weekendje weg.

Toerisme

Toerisme is (nog) geen grote inkomstenbron in de Franse Ardennen. Van het beperkte aantal bezoekers aan de streek (650 duizend overnachtingen in 2008) bestaat overigens het grootste deel uit Nederlanders (ruim 10 procent). Daarna volgen de Belgen. Waar ze ook vandaan komen, toeristen strijken vooral neer in de Franse enclave om te fietsen en te wandelen.